Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deveto vijeće)

4. listopada 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita fizičkih osoba u vezi s obradom osobnih podataka – Uredba (EU) 2016/679 – Članak 5. stavak 1. točka (a). – Zakonitost obrade – Članak 6. stavak 1. prvi podstavak točka (f) – Nužnost obrade za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane – Pojam ‚legitiman interes' – Komercijalni interes – Sportski savez – Naplatno priopćavanje osobnih podataka članova sportskog saveza sponzorima bez suglasnosti tih članova"

U predmetu C-621/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio rechtbank Amsterdam (Sud u Amsterdamu, Nizozemska), odlukom od 22. rujna 2022., koju je Sud zaprimio 29. rujna 2022., u postupku

Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond

protiv

Autoriteit Persoonsgegevens,

SUD (deveto vijeće),

u sastavu: O. Spineanu-Matei, predsjednica vijeća, J.-C. Bonichot i L. S. Rossi (izvjestiteljica), suci,

nezavisna odvjetnica: L. Medina,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond, E. W. S. Peperkamp, O. M. van Rikxoort i S. E. A. Vermeer-de Jongh, *advocaten*,

– za Autoriteit Persoonsgegevens, M. H. L. Hemmer i T. N. Sanders, *advocaten*,

– za nizozemsku vladu, M. K. Bulterman i J. M. Hoogveld, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: nizozemski

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju E. De Bonisa, *avvocato dello Stato*

– za Europsku komisiju, A. Bouchagiar i H. Kranenborg, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. i ispravak SL 2018., L 127, str. 2.; u daljnjem tekstu: OUZP).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (Kraljevski teniski klub Nizozemske, u daljnjem tekstu: KNLTB) i Autoriteit Persoonsgegevensa (Tijelo za zaštitu podataka, u daljnjem tekstu: AP) povodom odluke potonjeg kojom se KNLTB-u izriče novčana kazna zbog povrede pravila OUZP-a.

Pravni okvir

OUZP

3 Uvodne izjave 1, 4., 10., 39. i 47. OUZP-a glase kako slijedi:

„(1) Zaštita pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka temeljno je pravo. Člankom 8. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (‚Povelja') te člankom 16. stavkom 1. [UFEU-a] utvrđuje se da svatko ima pravo na zaštitu svojih osobnih podataka.

[…]

(4) Obrada osobnih podataka trebala bi biti osmišljena tako da bude u službi čovječanstva. Pravo na zaštitu osobnih podataka nije apsolutno pravo; mora ga se razmatrati u vezi s njegovom funkcijom u društvu te ga treba ujednačiti s drugim temeljnim pravima u skladu s načelom proporcionalnosti. Ovom se Uredbom poštuju sva temeljna prava i uvažavaju slobode i načela priznata Poveljom koja su sadržana u Ugovorima, osobito poštovanje privatnog i obiteljskog života, doma i komuniciranja, zaštita osobnih podataka, sloboda mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi, sloboda izražavanja i informiranja, sloboda poduzetništva, pravo na [djelotvorni] pravni lijek i pošteno suđenje te pravo na kulturnu, vjersku i jezičnu raznolikost.

[…]

(10) Kako bi se osigurala postojana i visoka razina zaštite pojedinaca te uklonile prepreke protoku osobnih podataka unutar [Europske unije], razina zaštite prava i sloboda pojedinaca u vezi s obradom takvih podataka trebala bi biti jednaka u svim državama članicama. U čitavoj Uniji trebalo bi osigurati postojanu i homogenu primjenu pravila za zaštitu temeljnih prava i sloboda pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka. […]

[…]

(39) Svaka obrada osobnih podataka trebala bi biti zakonita i poštena. Za pojedince bi trebalo biti transparentno kako se osobni podaci koji se odnose na njih prikupljaju, upotrebljavaju, daju na uvid ili na drugi način obrađuju, kao i do koje se mjere ti osobni podaci obrađuju ili će se obrađivati. […]

[…]

(47) Legitimni interesi voditelja obrade, među ostalim onih interesa voditelja obrade kojem se osobni podaci mogu otkriti ili treće strane, mogu predstavljati pravnu osnovu za obradu pod uvjetom da interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika nemaju prednost, uzimajući u obzir razumna očekivanja ispitanika koja se temelje na njihovom odnosu s voditeljem obrade. Takav legitiman interes mogao bi na primjer postojati u slučaju relevantnog i odgovarajućeg odnosa ispitanika i voditelja obrade u situacijama poput one kada je ispitanik klijent voditelja obrade ili u njegovoj službi. U svakom slučaju postojanje legitimnog interesa zahtijevalo bi pažljivu procjenu, među ostalim i toga može li ispitanik u vrijeme i u kontekstu prikupljanja osobnih podataka razumno očekivati obradu u dotičnu svrhu. Interesi i temeljna prava ispitanika posebno bi mogli nadvladati interes voditelja obrade ako se osobni podaci obrađuju u okolnostima u kojima ispitanici razumno ne očekuju daljnju obradu. […] Može se smatrati da postoji legitiman interes kod obrade osobnih podataka provedene za potrebe izravnog marketinga.”

4 Članak 1. te uredbe, naslovljen „Predmet i ciljevi”, u stavku 2. određuje:

„Ovom se Uredbom štite temeljna prava i slobode pojedinaca, a posebno njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka.”

5 Članak 4. navedene uredbe predviđa:

„Za potrebe ove Uredbe:

1. ‚osobni podaci’ znači svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi (‚ispitanik’); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca;

2. ‚obrada' znači svaki postupak ili skup postupaka koji se obavljaju na osobnim podacima ili na skupovima osobnih podataka, bilo automatiziranim bilo neautomatiziranim sredstvima kao što su prikupljanje, bilježenje, organizacija, strukturiranje, pohrana, prilagodba ili izmjena, pronalaženje, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način, usklađivanje ili kombiniranje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje;

[…]

7. ‚voditelj obrade' znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima određuje svrhe i sredstva obrade osobnih podataka; kada su svrhe i sredstva takve obrade utvrđeni pravom Unije ili pravom države članice, voditelj obrade ili posebni kriteriji za njegovo imenovanje mogu se predvidjeti pravom Unije ili pravom države članice;

[…]

11. ‚privola' ispitanika znači svako dobrovoljno, posebno, informirano i nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika kojim on izjavom ili jasnom potvrdnom radnjom daje pristanak za obradu osobnih podataka koji se na njega odnose;

[…]."

6 U skladu s člankom 5. navedene uredbe naslovljenim „Načela obrade osobnih podataka":

„1. Osobni podaci moraju biti:

(a) zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika (‚zakonitost, poštenost, transparentnost');

(b) prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama; […]

(c) primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju (‚smanjenje količine podataka');

[…]

2. Voditelj obrade odgovoran je za usklađenost sa stavkom 1. te je mora biti u mogućnosti dokazati (‚pouzdanost')".

7 Članak 6. OUZP-a naslovljen „Zakonitost obrade", glasi:

„(1) Obrada je zakonita samo ako i u onoj mjeri u kojoj je ispunjeno najmanje jedno od sljedećega:

(a) ispitanik je dao privolu za obradu svojih osobnih podataka u jednu ili više posebnih svrha;

[…]

(f) obrada je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete.

Točka (f) prvog podstavka ne odnosi se na obradu koju provode tijela javne vlasti pri izvršavanju svojih zadaća.

[…]”.

8 U članku 13. te uredbe, naslovljenom „Informacije koje treba dostaviti ako se osobni podaci prikupljaju od ispitanika”, u stavku 1. propisuje se:

„Ako su osobni podaci koji se odnose na ispitanika prikupljeni od ispitanika, voditelj obrade u trenutku prikupljanja osobnih podataka ispitaniku pruža sve sljedeće informacije:

[…]

(c) svrhe obrade radi kojih se upotrebljavaju osobni podaci kao i pravnu osnovu za obradu;

(d) ako se obrada temelji na članku 6. stavku 1. točki (f), legitimne interese voditelja obrade ili treće strane;

[…]”.

Glavni postupak i prethodna pitanja

9 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je KNLTB sportski savez osnovan kao klub. Njegovi su članovi teniski klubovi koji su s njim povezani, kao i članovi tih klubova. Naime, kada osoba postane članom teniskog kluba povezanog s KNLTB-om, ona također automatski postaje članom KNLTB-a. KNLTB surađuje sa sponzorima kako bi, kako tvrdi, povećao širenje i vidljivost tenisa i brojnost njegovih članova.

10 Tijekom 2018. KNLTB je dostavio osobne podatke svojih članova dvama sponzorima, odnosno SportshopsDirect BV (u daljnjem tekstu: TennisDirect), društvu koje prodaje sportske proizvode, i Nederlandse Loterij Organisatie BV (u daljnjem tekstu: NLO), najvećem priređivaču igara na sreću i kasino igara u Nizozemskoj. KNLTB je primio naknadu od svojih sponzora za dostavljanje predmetnih osobnih podataka.

11 Konkretno, 11. lipnja 2018. KNLTB je društvu TennisDirect dostavio imena, adrese i prebivališta svojih članova u svrhu poštanske pošiljke letaka koja sadržava promotivne ponude. Kako bi to učinio TennisDirect je proslijedio te podatke poštanskoj službi PostNL radi tiskanja tog letka.

12 Usto, KNLTB je 29. lipnja 2018., osim imena, adresa i prebivališta svojih članova, NLO-u dostavio datume rođenja, brojeve fiksnih telefona, brojeve mobilnih telefona i adrese elektroničke pošte potonjih i nazive teniskih klubova s kojima su ti članovi bili povezani. Cilj tog priopćavanja bila je kampanja telefonskih poziva, u kontekstu koje je NLO proslijedio te podatke pozivnim centrima kojima se koristio u tu svrhu.

13 Nakon pritužbi koje su podnijeli određeni članovi KNLTB-a, AP je smatrao da je potonji povrijedio članak 6. stavak 1. prvi podstavak točke (a) i (f) OUZP-a, u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) te uredbe jer je priopćio osobne podatke svojih članova bez njihove privole i bez pravne osnove za priopćavanje njihovih podataka. Stoga je AP odlukom od 20. prosinca 2019. KNLTB-u izrekao novčanu kaznu od 525 000 eura.

14 ULTB je protiv te odluke podnio tužbu Rechtbanku Amsterdam (Sud u Amsterdamu, Nizozemska), sudu koji je uputio zahtjev.

15 Iako je među strankama glavnog postupka nesporno da KNLTB nije dobio privolu njegovih pojedinačnih članova za priopćavanje njihovih osobnih podataka gore navedenim sponzorima i da se na članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (a) OUZP-a ne može pozivati kao na osnovu za dotičnu obradu, KNLTB je tvrdio da se priopćavanje tih podataka temelji na legitimnom interesu u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a. Taj se interes sastoji, s jedne strane, u činjenici stvaranja snažne veze između tog udruženja i njegovih članova i, s druge strane, u mogućnosti nuđenja dodane vrijednosti njihovu pristupanju u obliku popusta i ponuda partnera koji tim članovima omogućuju da se bave tenisom po dostupnoj i pristupačnoj cijeni.

16 AP smatra da su legitimni interesi u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a samo interesi koji su zakonom propisani i određeni. Prema AP-ovu mišljenju, mora biti riječ o interesima koje zakonodavac Unije ili nacionalni zakonodavac smatraju vrijednima zaštite, a koje treba ocijeniti prema „pozitivnom kriteriju”. No, smatra da tomu u ovom predmetu nije tako.

17 Drukčije mišljenje ima KNLTB koji tvrdi da legitimni interes ne mora nužno proizlaziti iz temeljnog prava ili pravnog načela, nego da svaki interes može biti legitiman interes, osim ako nije protivan zakonu, tako da se takav interes mora ocijeniti na temelju „negativnog kriterija”.

18 Tijekom postupka pred sudom koji je uputio zahtjev stranke u tom postupku razmijenile su informacije o značenju pojma „legitimni interes” iz članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a, a osobito o tome može li se isključivo komercijalni interes, koji se sastoji od prodaje osobnih podataka članova teniskih klubova, bez njihove privole, sponzorima u svrhu izravnog marketinga smatrati legitimnim interesom.

19 U tim je okolnostima rechtbank Amsterdam (Sud u Amsterdamu), sumnjajući u tumačenje pojma „legitimni interesi” u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a, odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Kako [sud koji je uputio zahtjev] mora tumačiti pojam ‚legitiman interes’ [u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a]?

2. Treba li taj pojam tumačiti na način kako ga tuženik tumači? Obuhvaća li taj pojam isključivo interese obuhvaćene zakonom te zakonske i zakonom utvrđene interese? Ili:

3. Može li svaki interes biti legitiman interes ako nije u suprotnosti sa zakonom? Konkretnije: treba li puki komercijalni interes i predmetni interes, točnije, naplatno pružanje osobnih podataka bez privole ispitanika pod određenim okolnostima smatrati legitimnim interesom? Ako da: koje okolnosti određuju je li puki komercijalni interes legitiman interes?”

Postupak pred Sudom

20 Odlukom od 3. svibnja 2023. predsjednik Suda prekinuo je ovaj postupak do donošenja odluke kojom se završava postupak u predmetu C-252/21, Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže).

21 U skladu s odlukom predsjednika Suda od 3. kolovoza 2023., tajništvo je obavijestilo sud koji je uputio zahtjev o presudi od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže) (C-252/21, EU:C:2023:537), pozvavši ga da navede želi li, uzimajući u obzir tu presudu, ostati pri svojem zahtjevu za prethodnu odluku, u cijelosti ili djelomično, i u slučaju djelomičnog povlačenja tog zahtjeva, iznijeti razloge za zadržavanje dijela tog zahtjeva.

22 Dopisom koji je tajništvo Suda zaprimilo 14. veljače 2024. taj je sud naveo da ostaje pri svojem zahtjevu za prethodnu odluku.

Prethodna pitanja

23 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru postupka suradnje među nacionalnim sudovima i Sudom koja je uspostavljena u članku 267. UFEU-a, na Sudu je da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji će mu omogućiti da riješi spor koji se pred njim vodi. U tom smislu Sud mora, ako je potrebno, preoblikovati postavljena pitanja (presuda od 20. lipnja 2024., Greislzel, C-35/23, EU:C:2024:532, t. 39. i navedena sudska praksa).

24 U ovom se slučaju prethodna pitanja odnose na mogućnost da se na temelju članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a opravda priopćavanje, u zamjenu za naknadu, od strane sportskog kluba osobnih podataka svojih članova sponzorima tog kluba u promidžbene svrhe.

25 Iz toga slijedi da svojim prethodnim pitanjima, na koja valja odgovoriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) OUZP-a tumačiti na način da se obrada osobnih podataka koja se sastoji od naplatne dostave osobnih podataka članova sportskog saveza kako bi se zadovoljio komercijalni interes voditelja obrade može smatrati nužnom u svrhu legitimnih interesa tog voditelja obrade ili treće strane, u smislu te odredbe, i zahtijeva li se njome da takav interes bude predviđen zakonom.

26 Kako bi se odgovorilo na ta pitanja, uvodno valja podsjetiti na to da je cilj OUZP-a, kao što to proizlazi iz njegova članka 1. i uvodnih izjava 1. i 10., među ostalim, osiguranje visoke razine zaštite temeljnih prava i sloboda pojedinaca, osobito njihova prava na privatnost u vezi s obradom osobnih podataka, utvrđenog u članku 8. stavku 1. Povelje i članku 16. stavku 1. UFEU-a (presuda od 7. ožujka 2024., IAB Europe, C-604/22, EU:C:2024:214, t. 53. i navedena sudska praksa).

27 U skladu s tim ciljem, svaka obrada osobnih podataka mora, među ostalim, biti u skladu s načelima koja se odnose na obradu takvih podataka navedenima u članku 5. te uredbe i ispunjavati uvjete zakonitosti navedene u članku 6. navedene uredbe (vidjeti u tom smislu presude od 6. listopada 2020., La Quadrature du Net i dr., C-511/18, C-512/18 i C-520/18, EU:C:2020:791, t. 208. i od 11. srpnja 2024., Meta Platforms Ireland (Predstavnička tužba), C-757/22, EU:C:2024:598, t. 49.).

28 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da, u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) OUZP-a, osobni podaci moraju biti obrađivani zakonito, pošteno i transparentno s obzirom na ispitanika.

29 Konkretno, kao što je to presudio Sud, članak 6. stavak 1. prvi podstavak OUZP-a predviđa iscrpan i taksativan popis slučajeva u kojima se obrada osobnih podataka može smatrati zakonitom. Dakle, da bi se mogla smatrati zakonitom, obrada mora biti obuhvaćena jednim od slučajeva predviđenih tom odredbom (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 90.).

30 U skladu s člankom 6. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) OUZP-a, obrada osobnih podataka zakonita je samo ako i u onoj mjeri u kojoj je ispitanik dao privolu za obradu svojih osobnih podataka u jednu ili više posebnih svrha. Ako takva privola ne postoji ili kada ta privola nije dana slobodno, posebno, informirano i nedvosmisleno, u smislu članka 4. točke 11. te uredbe, takvo postupanje ipak je opravdano kada odgovara jednom od zahtjeva nužnosti navedenih u članku 6. stavku 1. prvom podstavku točkama (b) do (f) navedene uredbe.

31 U tom kontekstu, opravdanja sadržana u potonjoj odredbi, u dijelu u kojem omogućuju ozakonjenje obrade osobnih podataka izvršene bez ispitanikove privole, moraju se tumačiti usko (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 93. i navedena sudska praksa).

32 Usto, kao što je Sud presudio, ako je moguće utvrditi da je obrada osobnih podataka nužna s obzirom na jedno od opravdanja sadržanih u članku 6. stavku 1. prvom podstavku točkama (b) do (f) OUZP-a, više nije potrebno utvrditi je li ta obrada obuhvaćena i nekim od preostalih opravdanja (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 94. i navedena sudska praksa).

33 Sud je također presudio da je, u skladu s člankom 5. OUZP-a, na voditelju obrade teret dokazivanja da su ti podaci osobito prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe i zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika. Usto, u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (c) te uredbe, ako su osobni podaci prikupljeni od ispitanika, zadaća je voditelja obrade da ispitanika informira o svrhama obrade radi kojih se upotrebljavaju ti podaci kao i pravnoj osnovi za tu obradu (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 95.).

34 U ovom slučaju iz spisa kojim Sud raspolaže proizlazi da članovi KNLTB-a nisu pristali, u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (a) OUZP-a, na to da potonji trećim osobama, osobito TennisDirectu i NLO-u, uz naknadu dostavi osobne podatke koji se na njih odnose.

35 U tim okolnostima, kako bi se sudu koji je uputio zahtjev dao koristan odgovor, valja provjeriti može li se na odredbe članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) te uredbe, na koje se konkretno odnosi zahtjev za prethodnu odluku, pozvati kako bi se opravdalo otkrivanje takvih podataka tim trećim osobama.

36 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da je, u skladu s člankom 6. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (f) OUZP-a, obrada osobnih podataka zakonita ako je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljne slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka.

37 Kao što je to Sud već presudio, tom odredbom predviđena su tri kumulativna uvjeta zakonitosti obrade osobnih podataka, odnosno, kao prvo, da je svrha obrade legitiman interes voditelja obrade ili treće strane, kao drugo, da je obrada osobnih podataka nužna za ostvarenje tog legitimnog interesa i, kao treće, uvjet da interesi ili temeljne slobode i prava ispitanika ne prevladavaju (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 106. i navedena sudska praksa).

38 Što se tiče, kao prvo, uvjeta koji se odnosi na ostvarivanje „legitimnog interesa”, valja naglasiti da se, u nedostatku definicije tog pojma u OUZP-u, kao što je to Sud već presudio, u načelu može smatrati legitimnim širok raspon interesa (vidjeti u tom smislu presudu od 7. prosinca 2023., SCHUFA Holding (Otpis duga), C-26/22 i C-64/22, EU:C:2023:958, t. 76.).

39 Kao što to također proizlazi iz uvodne izjave 47. OUZP-a koja se odnosi na pojam „legitimni interes”, zakonodavac Unije nije zahtijevao da interes koji voditelj obrade ima bude predviđen zakonom kako bi obrada osobnih podataka koju provodi taj voditelj obrade bila zakonita u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) te uredbe. To je utvrđenje tim više točno jer se u toj uvodnoj izjavi, primjera radi, potreba izravnog marketinga općenito navodi kao legitiman interes kojima može težiti voditelj obrade.

40 Međutim, iako pojam „legitimni interes” u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a nije ograničen na zakonom propisane i određene interese, njime se zahtijeva da navodni legitimni interes bude zakonit.

41 Osim toga, valja pojasniti da je, u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (d) OUZP-a, zadaća voditelja obrade, u trenutku prikupljanja ispitanikovih osobnih podataka od samog ispitanika, naznačiti mu legitimne interese koji se nastoje ostvariti kada se ta obrada temelji na članku 6. stavku 1. prvom podstavku točki (f) te uredbe (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 107.).

42 Što se tiče, drugo, uvjeta koji se odnosi na nužnost obrade osobnih podataka za ostvarenje legitimnog interesa koji se nastoji postići, njime se sudu koji je uputio zahtjev nalaže da provjeri da se legitimni interes obrade podataka koji se nastoji postići ne može razumno jednako učinkovito postići drugim sredstvima kojima se manje zadire u temeljne slobode i prava ispitanikâ, posebno prava na poštovanje privatnog života i na zaštitu osobnih podataka zajamčena člancima 7. i 8. Povelje (presuda od 7. prosinca 2023., SCHUFA Holding (Otpis duga), C-26/22 i C-64/22, EU:C:2023:958, t. 77. i navedena sudska praksa).

43 U tom kontekstu također valja podsjetiti na to da se uvjet koji se odnosi na nužnost obrade mora ispitati zajedno s takozvanim načelom „smanjenja količine podataka” iz članka 5. stavka 1. točke (c) OUZP-a, prema kojem osobni podaci moraju biti „primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhe u koje se obrađuju” (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 109. i navedena sudska praksa).

44 Naposljetku, u pogledu, treće, uvjeta da interesi ili temeljne slobode i prava ispitanika za zaštitu podataka ne prevladavaju nad legitimnim interesom voditelja obrade ili treće strane, Sud je već presudio da on podrazumijeva odvagivanje suprotstavljenih prava i interesa o kojima je riječ, koje ovisi, u načelu, o konkretnim okolnostima pojedinog slučaja te je, slijedom toga, zadaća suda koji

je uputio zahtjev da izvrši to odvagivanje uzimajući u obzir te posebne okolnosti (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 110. i navedena sudska praksa).

45 Usto, u uvodnoj izjavi 47. OUZP-a navodi se da bi interesi i temeljna prava ispitanika posebno mogli nadvladati interes voditelja obrade ako se osobni podaci obrađuju u okolnostima u kojima ispitanici razumno ne očekuju takvu obradu (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 112.).

46 Iako je u konačnici na sudu koji je uputio zahtjev da ocijeni jesu li u pogledu obrade osobnih podataka o kojoj je riječ u glavnim postupcima ispunjena tri uvjeta na koja se podsjeća u točki 37. ove presude, Sud može prilikom odlučivanja o prethodnom pitanju dati pojašnjenja koja nacionalni sud usmjeravaju u tom utvrđivanju (presude od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 96. i od 7. prosinca 2023., SCHUFA Holding (Otpis duga), C-26/22 i C-64/22, EU:C:2023:958, t. 81. i navedena sudska praksa).

47 U ovom slučaju, što se tiče, kao prvo, uvjeta koji se odnosi na ostvarivanje legitimnog interesa voditelja obrade ili treće strane, u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a, sud koji je uputio zahtjev upućuje na komercijalni interes voditelja obrade, odnosno sportskog saveza poput KNLTB-a, koji se sastoji od naplatnog priopćavanja osobnih podataka njegovih članova trećim stranama, u ovom slučaju, društvu koje prodaje sportske proizvode i priređivaču igara na sreću i kasino igara u Nizozemskoj u svrhu oglašavanja ili marketinga, osobito s ciljem slanja reklamnih i promotivnih poruka tim članovima.

48 U tom pogledu, Sud nije isključio da se komercijalni interes voditelja obrade, koji se sastoji od promidžbe i prodaje oglašivačkog prostora u svrhu marketinga, može smatrati legitimnim interesom u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a (vidjeti po analogiji presudu od 13. svibnja 2014., Google Spain i Google, C-131/12, EU:C:2014:317, t. 73.).

49 U tim okolnostima komercijalni interes voditelja obrade, poput onog navedenog u točki 47. ove presude, mogao bi biti legitiman interes u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a ako nije protivan zakonu. Međutim, na sudu koji je uputio zahtjev jest da u svakom pojedinom slučaju ocijeni postojanje takvog interesa uzimajući u obzir primjenjivi pravni okvir i sve okolnosti predmeta.

50 U slučaju da se takav interes smatra legitimnim, voditelj obrade još treba poštovati sve druge obveze koje ima na temelju te uredbe kako bi se ciljem ostvarivanja tog interesa mogla omogućiti obrada osobnih podataka na temelju članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) OUZP-a.

51 Kao drugo, što se tiče uvjeta koji se odnosi na nužnost te obrade za ostvarenje navedenog interesa i, osobito, postojanja sredstava koja manje zadiru u temeljne slobode i prava ispitanika i koja su jednako prikladna, valja utvrditi da je osobito moguće da sportski savez poput KNLTB-a, koji želi trećim osobama naplatno dostaviti osobne podatke, prethodno obavijesti svoje članove i upita ih žele li da se njihovi podaci proslijede tim trećim osobama u svrhu oglašavanja ili marketinga.

52 To rješenje omogućilo bi dotičnim članovima da, u skladu s načelom smanjenja količine podataka navedenim u točki 43. ove presude, zadrže nadzor nad otkrivanjem njihovih osobnih podataka i na taj način ograniče otkrivanje tih podataka na ono što je stvarno nužno i relevantno s obzirom na

svrhe zbog kojih se navedeni podaci prenose i obrađuju (vidjeti po analogiji presudu od 12. rujna 2024., HTB Neunte Immobilien Portfolio i Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV, C-17/22 i C-18/22, EU:C:2024:738, t. 60.).

53 Postupak poput onog opisanog u prethodnoj točki ove presude mogao bi uključivati manje zadiranje u pravo na zaštitu povjerljivosti osobnih podataka ispitanika, omogućujući voditelju obrade da jednako učinkovito slijedi legitimni interes na koji se poziva, što je ipak na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri (vidjeti po analogiji presudu od 12. rujna 2024., HTB Neunte Immobilien Portfolio i Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV, C-17/22 i C-18/22, EU:C:2024:738, t. 61.).

54 Kao treće, što se tiče odvagivanja interesa koje treba provesti sud koji je uputio zahtjev s obzirom na posebne okolnosti glavnog postupka, taj sud mora uzeti u obzir, među ostalim, razumna očekivanja ispitanika, opseg predmetne obrade i njezin utjecaj na tog ispitanika (presuda od 4. srpnja 2023., Meta Platforms i dr. (Opći uvjeti uporabe društvene mreže), C-252/21, EU:C:2023:537, t. 116.).

55 U okviru takvog odvagivanja, na sudu koji je uputio zahtjev je da provjeri mogu li prava članova teniskih klubova na privatni život u pogledu obrade njihovih osobnih podataka, utvrđena u članku 8. stavku 1. Povelje i članku 16. stavku 1. UFEU-a, prevagnuti nad komercijalnim interesom nacionalnog teniskog saveza. U tom pogledu, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 47. OUZP-a, posebnu važnost treba pridati pitanju jesu li ti članovi u trenutku prikupljanja njihovih osobnih podataka kako bi postali članovi teniskog kluba mogli razumno očekivati da će se ti podaci u svrhu oglašavanja i marketinga naplatno otkriti trećim stranama, u ovom slučaju sponzorima KNLTB-a.

56 Usto, sud koji je uputio zahtjev mora uzeti u obzir okolnost da se predmetni podaci prenose, među ostalim, priređivaču igara na sreću i kasino igara, kao što je NLO, čije se promidžbene i marketinške aktivnosti, iako zakonite, obavljaju u kontekstu za koji se čini da ga, suprotno onomu što proizlazi iz uvodne izjave 47. OUZP-a, ne karakterizira relevantna i prikladna veza između ispitanika i voditelja obrade. Štoviše, u određenim okolnostima obrada takvih podataka može imati štetne učinke na članove predmetnih teniskih klubova jer bi te aktivnosti mogle izložiti te članove rizicima povezanima s razvojem ovisnosti o kockanju.

57 S obzirom na prethodno navedeno, na prethodna pitanja valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) OUZP-a treba tumačiti na način da se obrada osobnih podataka koja se sastoji od naplatnog priopćavanja osobnih podataka članova sportskog saveza kako bi se ostvario komercijalni interes voditelja obrade može smatrati nužnom u svrhu legitimnih interesa tog voditelja obrade, u smislu te odredbe, samo pod uvjetom da je ta obrada nužno prijeko potrebna za ostvarenje predmetnog legitimnog interesa i da, s obzirom na sve relevantne okolnosti, interesi ili temeljne slobode i prava tih članova ne prevladavaju nad tim legitimnim interesom. Iako se navedenom odredbom ne zahtijeva da takav interes bude određen zakonom, njome se zahtijeva da navodni legitimni interes bude zakonit.

Troškovi

58 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deveto vijeće) odlučuje:

Članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)

treba tumačiti na način da se:

obrada osobnih podataka koja se sastoji od naplatnog priopćavanja osobnih podataka članova sportskog saveza kako bi se ostvario komercijalni interes voditelja obrade može smatrati nužnom u svrhu legitimnih interesa tog voditelja obrade, u smislu te odredbe, samo pod uvjetom da je ta obrada nužno prijeko potrebna za ostvarenje predmetnog legitimnog interesa i da, s obzirom na sve relevantne okolnosti, interesi ili temeljne slobode i prava tih članova ne prevladavaju nad tim legitimnim interesom. Iako se navedenom odredbom ne zahtijeva da takav interes bude određen zakonom, njome se zahtijeva da navodni legitimni interes bude zakonit.

Potpisi